

Sygn. akt V CNP 47/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi M. S. (poprzednio: K.)

i R. S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 lutego 2012 r., w sprawie z powództwa M. K. (obecnie: S.)

i R. S.

przeciwko Gminie W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 grudnia 2014 r.,

1) odrzuca skargę,

**2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów
postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powodów M. S. (poprzednio: K.) i R. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 lutego 2012 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa rozpatrywana jest z uwzględnieniem przepisów dotyczących skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga ta jest szczególnym środkiem prawnym, służącym kontroli legalności zaskarżonego orzeczenia w związku z możliwością ubiegania się o przyznanie od Państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną wydaniem prawomocnego orzeczenia (art. 417¹ § 2 k.c.). Z tego względu wymogi dotyczące sposobu jej wniesienia muszą podlegać ścisłej wykładni.

Z art. 424¹ § 2 k.p.c. wynika, że w wyjątkowych wypadkach skarga przysługuje także w sytuacji, w której strona nie skorzystała z przysługującego jej środka prawnego, umożliwiającego zmianę lub uchylenie orzeczenia. Skarżący nie wnieśli skargi kasacyjnej od zaskarżonego skargą wyroku. Skarżący wyjaśnili, że nie wnieśli skargi kasacyjnej, bowiem wobec niewyrównania szkody przez pozwanego popadli w poważne kłopoty finansowe i z tej przyczyny nie mieli możliwości racjonalnej oceny sytuacji i podjęcia decyzji o wniesieniu skargi kasacyjnej. W ocenie skarżących, pojęcie „w wyjątkowych wypadkach” zawarte w § 2 przepisu należy odnieść do przedmiotu i wagi naruszenia prawa poprzez wydanie zaskarżonego skargą wyroku, a nie do przyczyn niewykorzystania przez stronę z przysługujących jej środków prawnych.

Ocena ta nie jest trafna. Zarówno w piśmiennictwie prawniczym jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że unormowaną w art. 424¹ § 2 k.p.c. „wyjątkowość wypadku” należy rozpatrywać nie tylko z punktu widzenia przyczyn niezgodności orzeczenia z prawem, lecz także w aspekcie powodów nieskorzystania przez stronę z możliwości jego zaskarżenia. Powołać można tu np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/2006 (OSNC 2006, nr 6, poz. 113), czy z dnia 21 lutego 2007 r., I CNP 5/07 (niepubl.), w których za wypadek wyjątkowy uznano ciężką chorobę, katastrofę, klęskę żywiołową, błędną informację udzieloną przez pracownika sądu. W postanowieniu z dnia

20 stycznia 2014 r., II BP 11/13 (niepubl.) Sąd Najwyższy wskazał, że wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, strona musi wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej - ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia.

Nie można uznać za wyjątkowość wypadku podejmowanie przez stronę nieracjonalnych decyzji z powodu trudności finansowych, zwłaszcza w sytuacji w której istnieje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych związanych z wniesieniem skargi kasacyjnej. Podkreślenia wymaga, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia służy innym celom niż skarga kasacyjna i nie może być traktowana zamiennie z nią, jako środek prawny dla strony dogodniejszy i możliwy do wniesienia w dłuższym terminie.

Z tych względów skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem podlega jako niedopuszczalna odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c.

Wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania wywołanego skargą został oddalony, bowiem w odpowiedzi na skargę nie odniesiono się do kwestii dopuszczalności skargi, zatem odpowiedź ta nie była przydatna na tym etapie postępowania.